

Babička

Babička (De grootmoeder) is een klassiek geworden vertelling uit de Tsjechische literatuur, geschreven door Božena Němcová. Het verhaal is ruim 150 jaar geleden voor het eerst gepubliceerd en had onmiddellijk succes, het boek is levend Tsjechisch erfgoed. Ook nu nog hoort het in Tsjechië tot de favoriete boeken en wordt het regelmatig opnieuw uitgegeven.

Dit beroemde boek is in meer dan 30 talen vertaald maar nog niet in het Nederlands.

Het boek wordt door de tekening van volksgebruiken en tradities beschouwd als een 'encyclopedie van het Tsjechische dorp' maar is veel meer dan dat.

De wisselende seizoenen, de tradities en de dagelijkse gewoonten in het gezin vormen de achtergrond voor meerdere boeiende verhaallijnen. Door het mooie taalgebruik is het een bijzondere vertelling.

Babička is een boek dat bij uitstek tot leven komt door de combinatie van tekst en illustraties. Het landschap, de karakters en de gebruiken worden door de illustraties aanstekelijk tot leven gebracht.

De illustraties dragen ook veel bij aan de toegankelijkheid van het boek voor het Nederlandse publiek van nu.

De auteur

Božena Němcová (1820-1862) werd geboren in Wenen maar bracht haar jeugd door in Oost-Bohemen.

Ze leefde daar op het landgoed Ratibořice in de vallei van de Úpa (Babiččino údolí) en ging op school in Česká Skalice.

In de vallei herinneren tal van plaatsen aan de vertellingen uit *Babička*, er is zelfs een literair-natuurhistorisch wandelpad uitgezet.

In Česká Skalice bevindt zich het Božena Němcová-museum www.muzeumbn.cz

Ook andere plaatsen in de omgeving zijn met Božena Němcová verbonden.

Na haar huwelijk op 17-jarige leeftijd met de vijftien jaar oudere belastingambtenaar Josef Němec, met wie zij vier kinderen kreeg, verhuisde het gezin talloze malen waardoor Božena in de gelegenheid was om de tradities en gebruiken in het dorpsleven van Bohemen en Slowakije te leren kennen.

Ze publiceerde bundels met de door haar verzamelde volkssprookjes en sagen. Haar sprookjes zijn talloze malen herdrukt en verfilmd.

Haar beroemdste boek, *Babička*, is deels gebaseerd op haar eigen ervaringen en herinneringen in haar jeugd.

Božena Němcová

Behalve auteur was Božena Němcová ook een sociaal en politiek geëngageerde vrouw, die een belangrijke rol speelde in de emancipatie van de Tsjechische taal en in die van de vrouw.

Ze schreef ook tal van artikelen voor tijdschriften en voerde een uitgebreide correspondentie met tal van bekende personen uit de 19^e eeuw. Die brieven zijn later gepubliceerd.

Božena Němcová, hier afgebeeld door Max Švabinsky, stierf op bijna 42-jarige leeftijd in Praag.

Bij haar begrafenis op 24 januari 1862, op de Praagse begraafplaats Vyšehrad, namen professoren, studenten, gedeputeerden, schrijvers, patriotten, adellijke personen en vele, vele anderen, in een sfeer van pracht en praal afscheid van een onconventionele en moedige vrouw, een vrouw die gepassioneerd leefde, een vrouw die zich voor politieke, sociale en filosofische vragen interesseerde en niet schuwde daarover te spreken, te schrijven en er over te corresponderen.

Boekproject

De Stichting Babička heeft het initiatief genomen om het voor velen onbekende meesterwerk *Babička* (Ned. Grootmoeder) in het Nederlands uit te doen brengen.

Kees Mercks, een gerenommeerd vertaler van Tsjechische literatuur, heeft het vertaald en voor de illustraties is de keuze gevallen op

Vladimír Tesař
wiens illustraties
eigentijds en sfeer-
vol zijn.

Uitgeversmaatschappij Ad.Donker geeft het boek uit. www.uitgeverijdonker.nl/
Vanaf 15 juli 2014 is het boek in de handel.

1^e druk 288 blz. 210x285mm gebonden met stofomslag geïllustreerd prijs: €27,50
ISBN: 978 90 6100 694 7

www.babicka.nl

De activiteiten van de stichting om meer bekendheid geven aan leven en werk van deze bijzondere auteur Božena Němcová zoals bijv. presentaties, tentoonstellingen, lezingen, mini-symposia, nieuwsbrieven en tal van wetenswaardigheden etc. worden gepresenteerd op de website www.babicka.nl

Nieuwsbrief

Bent u geïnteresseerd in de stichting en haar activiteiten? Wij zenden u graag onze (onregelmatige) nieuwsbrief toe, per e-mail dan wel per post, als u uw adres aan het secretariaat doorgeeft:

Kees Plaisier,
Avenue Concordia 61,
3062 LC Rotterdam.
Tel. 010 412 95 27.
e-mail: c.plaisier@babicka.nl.

De eerder verschenen nieuwsbrieven kan men lezen op de website www.babicka.nl

Donateur

Wilt u ons als donateur steunen? Geeft u zich dan a.u.b. op bij het secretariaat.
De minimum jaarbijdrage is € 15,00 en kan worden overgemaakt op rekening nr.
IBAN: NL92 INGB 0005 1802 98
t.n.v. Stichting Babička, Rotterdam.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Babička bestaat uit:

Jacques Duivenvoorden, voorzitter
Kees Plaisier, secretaris
Paulien Plaisier, penningmeester
Marijke van Dorst, literaire contacten
Lenka Bottema, lid

m.m.v. Dagmar Stiebral, website

